

SS

2037

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
PRINCIPLES OF MANAGEMENT
 (Business and Commerce Group)
 (Marketing and Salesmanship Trade)
 Paper-I
 (Punjabi, Hindi and English Versions)
 (Evening Session)

Time allowed : Three hours

Maximum marks : 80

(Punjabi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 172 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ-I, ਭਾਗ-II ਅਤੇ ਭਾਗ-III) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ ।
- (v) ਭਾਗ-I ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 10 ਤੱਕ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ । ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ।
- (vi) ਭਾਗ-II ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11 ਤੋਂ 25 ਤੱਕ 4-4 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 15 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸਹੀ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਪੇਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ।
- (vii) ਭਾਗ-III ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 26 ਤੋਂ 33 ਤੱਕ 6 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਜ ਦਾ ਉੱਤਰ 2 ਸਫ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ।

ਭਾਗ-I

1. ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੀ ਹੈ ?
2. ਨਿਰੀਖਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
3. ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪਿਤਾ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
4. ਸਮਾਨਤਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

(2)

5. ਵਿਧੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
6. ਫੇਮਾ (FEMA) ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?
7. ਆਰਥਿਕ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਦੋ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ।
8. ਟੀਚੇ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
9. MBO ਕੀ ਹੈ ?
10. ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

ਭਾਗ-II

11. ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।
12. ਨਿਯੋਜਨ, ਨਿਯੰਤਰਨ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ?
13. ਰਿਸਕ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
14. ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ ?
15. ਆਰਥਿਕ ਵਾਤਾਵਰਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
16. ਨਿਯੋਜਨ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ ।
17. ਭਰਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ।
18. ਕੰਮ ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
19. ਮੁਦਰਿਕ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਲਿਖੋ ।
20. ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਗੁਣ ਲਿਖੋ ।
21. ਬਜਟ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਬਜਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ ।
22. Monetary Policy ਕੀ ਹੈ ?
23. ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ, ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ।
24. ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਕੀ ਹੈ ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ।
25. Standing Plan ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ-ਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ ।

ਭਾਗ-III

26. Planning ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? Planning ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ।
27. Employment Test ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ ।
28. Wage payment ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ-ਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ ।

29. बिउरुी X अडे Y विंच डुलनर करे ।
30. लीडरशिप की है ? लीडरशिप की महँडतडर लिखे ।
31. वडररक वरडरवरन डे की डरव है ? वडररक वरडरवरन डे डँड कीहरडे-कीहरडे हन ?
32. डूषीड डे की डरव है ? डूषीड डीररं डररररररं डररे विसडरर-डूरवक लिखे ।
33. डररड डी नहीँ आरररररर नीडी डररे विसडरर-डूरवक लिखे ।

(Hindi Version)

- नूड : (i) अडनी उतर-डुरररररर के डुख डूषड डर वररर-कूड/डेरर-कूड वरले खरने डे वररर-कूड/डेरर-कूड
- (ii) उतर-डुरररररर लेते ही इसके डूषड गनकर डेख लेँ की इसडे डरडडल सहल 30 डूषड हैं एवं सर
- (iii) उतर-डुरररररर डे खरली डेरडे गडे डूषड/डूषडेँ के डररररर हल कीए गए डुररर/डुरररररर के डूलरररररर
- (iv) डुररर-डर डीन डरगूँ (डरग-I, डरग-II डरर डरग-III) डे डंडर है ।
- (v) डरग-I डे डुररर संखुडर 1 से 10 तक 1-1 अंक के हैं डरर डरर डुररर अनरवरररर हैं । इनकर उतर डे न डे ।
- (vi) डरग-II डे डुररर संखुडर 11 से 25 तक 4-4 अंकर के कुल 15 डुररर हैं । इनडे से कीनहीँ 10 डुररर डे डे । इनडे से कीसी डी डुररर कर उतर एक डेर से अधरर न डे ।
- (vii) डरग-III डे डुररर संखुडर 26 से 33 8 अंकर के हैं । इनडे से कीनहीँ डी डरँड डुरररररर कर उतर स्पूषड उतर डे डेर डे से अधरर न डे ।

डरग-I

1. डुरररररर कडर है ?
2. नरररररर कडर डेरर है ?
3. डुरररररर के सरडरररररर कर डररर कीसररर कहर डररर है ?
4. सरडरररर कडर डेररर है ?
5. वररर अधुडडन कडर डेररर है ?
6. डेरर (FEMA) कर डूरर नरड कडर है ?
7. आरररररर वरररररररर के डे डेररर के नरड लिखे ।
8. Goals कडर डेररर हैं ?